

(Nadaljevanje s prve strani)

čenih trenutkih bolj usmerili k drugim nalogam, pa bi tako že samo zato tudi ta aktivnost pri pospeševanju kmetijstva splahnela in s tem bi postal uspeh vse akcije vprašanje.

Nujno je torej potrebno, da sloni pospeševanje kmetijske proizvodnje na kmetijskih organizacijah, ki edine lahko pospešujejo proizvodnjo (razumljivo ob pomoči komun, okrajev in republike).

Pravočasno je treba pospeševati in razvijati trgovino ter transport

Nadalje je treba razen dela pri pospeševanju proizvodnje pravočasno skrbeti za napredek in pospeševati organizacijo trgovine in transporta, ki morata prevzeti povečane količine pridelkov. V Makedoniji je že sedaj občutiti to pomanjkljivost, ker v nekaterih primerih ni bilo mogoče prodati povečanega pridelka zaradi pomanjkanja organizirane trgovine in transporta. Če želimo doseči moderno kmetijsko proizvodnjo, tedaj se ta ne more naslanjati na zastareli mehanizem in organizacijo trgovine in transporta, temveč je treba tudi te veje modernizirati in razviti.

Osnovno je torej, da bi se proizvajalne kmetijske organizacije ne smele usmeriti

izključno in samo k proizvodnji, temveč tudi proti tržišču, to je, proizvajalne organizacije ne smejo skrbeti samo zato, kako bodo povečale proizvodnjo, temveč tudi kako bodo prodale pridelane dobrine na tržišču. To dejansko pomeni, da morajo investirati ne samo za povečanje proizvodnje, temveč tudi za omogočenje prodaje.

Na drugi strani pa še nismo našli ugodne rešitve, s katero bi omogočili ustvarjanje sredstev za pospeševanje kmetijstva pri tistih organizacijah, ki so neposredno pri tem zaposlene. Sistem razdelitve bi moral zato tako preurediti, da bodo tiste organizacije, ki so v stiku z individualnim kmetom, z odkupom in s cenami uslug, ki jih nudijo kmetu, ustvarjale sklade, ki jim bodo služili za pospeševanje kmetijstva. S tem v zvezi bi dejal, da bi po mojem mnenju vprašanje pospeševanja kmetijske proizvodnje hitreje reševali z decentraliziranimi skladi, ki bi ostajali spodaj, tam kjer nastajajo. Razumljivo je, da pri tem mislim samo na tako decentralizacijo sredstev in skladov, ki ne bi negativno vplivala na naš splošni gospodarski položaj. Akumuliranje namreč ne bi smelo iti v korist individualnega kmeta, temveč v korist gospodarskih organizacij — kmetijskih posestev, zadrug itd., ki bi razvijale naprej kmetijstvo, z njim pa tudi kmetijstvo individualnega kmeta.

za posamezne rajone ustvariti ustrezne priprave.

Končno bi poudaril, da nas dosedanje izkušnje navajajo, da moramo pri delu za pospeševanje kmetijstva vzporedno ustvarjati tudi materialno tehnične pogoje (zmogljivosti traktorjev in strojev, drevesnic, gnojila, semen itd.), organizacijske (ustanavljanje ustreznih organizacij, podjetij, pospeševanje trgovine in transporta, sprejem potrebnih predpisov), prav tako pa tudi ekonomske pogoje (spremembe v sistemu razdelitve dohodka, akumulacije, nagrajevanja, ustvarjanja investicijskih skladov itd.). Hkrati je potrebno tudi jasno razmejiti naloge, ki jih imajo posamezni organi. Na zvezo bi na primer odpadla naloga, da planira ustvarjanje pogojev za razvoj kmetijstva (graditev zmogljivosti za proizvodnjo gnojil, traktorjev in kmetijskih strojev, zmogljivosti za proizvodnjo gnojil, traktorjev in kmetijskih strojev, zmogljivost gradbenih organizacij, ki bodo opravljala dela večjega obsega, nadalje pospeševanje znanstvene službe itd.). Zbornica bi morala pripraviti organizacijske ukrepe, prav tako pa tudi stalno spremljati probleme v zvezi z delom kmetijskih organizacij in zadrug, v zvezi z učinkom gospodarskih ukrepov itd.

Ob koncu lahko pripomnim, da zbornice, državni in drugi organi, ki se ukvarjajo z vprašanji pospeševanja kmetijske proizvodnje prav sedaj proučujejo podarjeno problematiko in druga vprašanja, ki so povezana s pospeševanjem našega kmetijstva tako, da lahko v kratkem pričakujemo konkretne predloge v tej smeri.

Vodnogospodarske organizacije in uživalci namakanega zemljišča

Posebno vprašanje je problem razmerja med vodnogospodarskimi organizacijami na eni strani in uživalci namakanega zemljišča po drugi strani, ki še ni našel niti v ekonomskem niti v organizacijskem pogledu svoje pravilne rešitve. Veliko pa je vprašanje, ali je v tem pogledu mogoče najti enotne rešitve glede na različne razmere. V Vojvodini na primer so te organizacije večinoma organizirane za obrambo pred poplavam in za osuševanje ter so delovale pretežno kot proračunske ustanove. Pri prehodu k namakanju pa se bo položaj popolnoma spremenil. Razmerje med temi organizacijami in uživalci namakanega zemljišča bi morali postaviti na popolnoma gospodarsko osnovo. V tem smislu bi bilo dobro predlagati organizacijske in pravne ukrepe, ki bi prispevali, da bi se sedanje stanje izboljšalo.

Prav tako je treba raziskati in proučiti problem pospeševanja pridelovanja industrijskih kultur. V nekaterih primerih je bilo na primer doseženo, da tista industrija, ki odkupuje industrijske kulture za svoje potrebe, hkrati tudi skrbi za napredek pridelovanja pri kmetijskih proizvajalcih (na primer pri sladkorni pesi). Pri pridelovanju tobaka pa je videti položaj tak, da ni nikogar, ki bi skrbel za pospeševanje napredka tega pridelovanja. Zdi se mi, da je mogoče re-

šiti ta problem z ustanavljanjem specializiranih zadrug (ali obratov v kmetijskih zadrugah), ki bi se ukvarjale z vprašanji pospeševanja napredka pridelovanja tobaka, akumulirale, se pogajale za ceno pri odkupu tobaka po tovarni itd.

Treba je povečati tudi zainteresiranost strokovnega in tehničnega osebja, ki dela pri pospeševanju kmetijstva. Zato bi bilo zanimivo proučiti tak sistem stimulativenega nagrajevanja teh strokovnjakov, ki bi njihove nagrade spravil v odvisnost od rezultatov doseženih v pospeševanju kmetijske proizvodnje pri svojem konkretnem delu.

Potrebni so tudi širši regionalni načrti

Nadalje je treba poudariti potrebo po izdelavi širših regionalnih načrtov. Ti naj bi določili nekatere smotre, ki bi jih želeli ustvariti pri pospeševanju napredka kmetijske proizvodnje ustreznega rajona. Tu ne bi šlo za kakšne fiksne načrte, s trdno določenimi nalogami, temveč za določeno orientacijo in velike smotre, ki jih želimo doseči v odvisnosti od specifičnih razmer in možnosti v tistem rajonu. Taki orientacijski načrti bi bili koristni, ker bi bilo mogoče na njihovi osnovi izvesti tudi določene priprave glede materialno tehnične osnove, organizacije itd. S tem smotrom bi bilo treba na posvetovanjih

Uredniški odbor

«NAŠE SKUPNOSTI»

Nikola Balog, Tone Vratuša, Todor Vujašinovič, Danilo Vuković, Dušan Vuković, Kiro Gligorov, Ašer Deleon, Milan Ivanović, Petar Ivičević, Jovan Janković, Jovan Marčević, Ljubisav Marković, Nikola Miljančič, Mitra Mitrovič, Ante Novak, Vojin Popović, Zdenko Has, Nikola Cobešić, Rajko Skaljak

Predsednik uredniškega odbora

KIRO GLIGOROV

Glavni in odgovorni urednik

RAJKO SKALJAK

UREDNIŠKI ODBOR ZA SLOVENIJO

Ivo Klemenčič, Vasja Kogej, Viktor Kotnik, Mlč Smolinsky, Pavle Zaucer

Predsednik uredniškega odbora

za Slovenijo

PAVLE ZAUCER